

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPĂRNICII ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

„Eroism și naționalism sectar“

Ca orice popor civilizată și cu un trecut istoric propriu, avem și noi Românii un cult al eroilor. Evenimentele din cursul războiului mondial ne-au determinat să punem acest cult mai presus de orice preocupări meschine ale vieții noastre zilnice. Eroii noștri sunt însă mai scumpi decât eroii multor neamuri, căci ei au trăit ca să lupte și luptând au murit aducându-și victoria binemeritată, care a dus la reîntregirea României contemporane. Ei au murit pentru ca să dobândească nemurirea. Datoria noastră a celor de azi și de mâine este de a păstra, intact și neștirbit, patrimoniul sacru al eroilor noștri. Aceasta nu se poate face fără a admite cultivarea și, mai întâiu de toate, existența unui sentiment național, cerut imperios astăzi de evenimentele ce se petrec în Europa și celelalte continente.

Ungurii, opresorii de ieri ai Românilor ardeleni, nu se astâmpără nici azi, când Ungaria, pe baza principiului auto-determinării naționale, a fost desmembrată și redusă la justele sale proporții. Uneltirile și propaganda revizionistă ce o fac (Ungurii) prin străinătate (lordul Rothermere în Anglia și senatorul Borah în St. Unite), propagandă susținută cu bani grei, este nesăbuită. Pentru a zădărnici ținta revizionistilor ziarul „Universul“ de sub înțeleapta conducere a d-lui Stelian Popescu, fost ministru, a organizat în primăvara acestui an, ca și'n toamna anului trecut, mari adunări antirevizioniste în toate orașele țării. Cu această ocazie s'a arătat urbe et orbe că teritoriile cari formează (spun Ungurii) obiectul de litigiu și pe care vecinii noștri dela apus și-le revendică pe nedrept, nu sunt un dar. Ele sunt un act al dreptății lui Dumnezeu și dreptății istorice.

Cu ocazia demonstrației antirevizioniste dela Oradea din 28. V. a. c. am văzut un grup de bapțiști din com. Talpoș, jud. Bihor, încolonați pe străzile orașului și făcând larmă cu fanfara și cu cântecele lor baptiste.

Atitudinea acestor rățăciți dela calea adevărului cu ocazia adunării sus amintite este paradoxală pentru motivul, că nu ne putem închipui, cum sectarii, dintre cari unii (Advențiștii, Nazarenii, Molocanii) resping jurământul și serviciul militar, să se găsească în posesia unui excesiv și fervent naționalism, să participe la o astfel de întrunire, fie chiar și pe gratis, când îi știm cu totul apatici față de orice manifestare de ordin religios, cultural și național. În loc ca acești sectarii să întoneze pe străzile orașului cântări naționale demne de cadrul unei astfel de demonstrații, din care să se vadă dragostea de țară și vitalitatea acestui neam atât de mult oropsit și năpăstuit dealungul veacurilor, sectarii și-au ținut (ca totdeauna de altfel) de datorie să sfideze tot ce este național și românesc. Cazul dela Oradea era momentul oportun pe care nu-l puteau scăpa. Iată pt. ce autoritățile noastre ar trebui să țină cont de toate acestea.

Discutasem odată cu un țăran, baptist dintr'o comună din jud. Arad, despre războiul trecut și mi-a spus: „Eu n'aș trage nici un singur glonte (după cum n'am făcut aceasta nici în războiul din 1914-1918), nici să știu că pierе toată România. Și să nu uiți, d-le, că era mai bine sub Unguri!“

Întrebat fiind de ce n'a tras cu pușca, mi-a spus mai departe acest țăran că arma lui era stricată.

— Pentru ce n'ai cerut alta, îl întreb eu.

— Pentru că nu prea volam să lupt. Mie nu-mi trecea prin gând decât să fug de pe front. De altfel mie îmi este tot una de stăpânire, fie ea românească, ungurească sau bol-

șevică. Curajul și eroismul sectar se evidențiază clar din cele de mai sus.

Se știe apoi de toată lumea că bap-tismul, ca și alte secte, a fost introdus printre Români cu scopul premeditat de desnaționalizare; deci cu tendințe vădite de maghiarizare. Cum vrem noi atunci ca ei să lupte și să simțiască românește? De ce le-am pretinde imposibilul?

În serviciul elucidării chestiunii de mai sus ne stau următoarele dovezi:

1. Bap-tismul s'a răspândit repede printre Români din Ardeal și prea puțin printre Unguri. Județele limitrofe de azi: Arad și Bihor, cu populație românească în majoritate zdrobitoare, sub fostul regim austro-maghiar au constituit îndeosebi terenul propice pentru desnaționalizarea și maghiarizarea Românilor prin sectarismul de orice nuanță.

2. Astăzi, când satrapii de ieri ai Ardealului nostru românesc cu trecutul său atât de sbuciumat, au fost puși la stâlpul infamiei, atrăgând asupra și oprobriul întregii lumi creștine și civilizate, propaganda sectară departe de a se inteți, regresează.

3. Propagatorii sectari erau toți Unguri plecați mai totdeauna din Metropola Ungariei cu instrucțiuni bine conturate și precizate.

4. Instrăinați de lege, e logic ca sectarii să se instrăineze și de sufletul acestui neam susținut cu multă trudă și osteneală în decursul timpului de Sf. noastră maică biserică ortodoxă.

5. Tendința Ungurilor de a desnaționaliza pe Români ardeleni prin ajutorul bap-tismului se vede lămurit din declarațiile fostului deputat ungar O. Almay, care a zidit pe proprietatea sa, pe propriile sale spese, o capişte bap-tistă pentru Românii unui modest sat din jud. Arad, trecuți la sectari. De unde această munificență a deputatului maghiar? Cu ce scop s'a făcut această faptă extraordinară, de altruistă a conducătorilor din decedatul regim austro-maghiar, dacă nu cu scopul expres de a desnaționaliza și maghiariza pe Români?

Dar nu numai atât. Cinismul acestui neobrăzat „ales al națiunii“ merge mai departe și în 1913 scrie în ziarul unguresc „Aradi Közlöny“ din Arad următoarele: „Chestiunea națională românească ar trebui dezvoltată așa ca poporul român să fie deslegat de sub conducerea preoților români. E de mare însemnătate că chestiunea românească, cel puțin în parte, poate fi deslegată cu ajutorul bap-tismului. Bap-tismul poate ajunge la cuceriri de necrezut în județul Aradului. Lucrul acesta îl consider de foarte important, deoarece în acest chip, po-

porul scapă de sub influența preoților fanatizatori“.

6. În jud. Arad, Românii începuseră deja a se maghiariza.

La 21 Iulie 1914 în gazeta „Az Est“ din Budapesta, apare știrea următoare: Corespondentul nostru din Seghedin ne scrie: „În ședința de azi a Direcțiunii „Asociația culturală sud-ungară“, s'a desbătut cererea eparhiei bap-tiste Șebiş-Gurahonț, jud. Arad, care roagă Asociația ca cele vre-o 3000 de familii române, aparținătoare celor 30 comune bap-tiste din eparhie, să poată învăța ungurește, căci acolo sunt numai școli românești. Asociația culturală sud-ungară a votat una mie coroane spre acest scop și va trimite învățători maghiari în acel ținut“. Față de cele de mai sus trebuie să facem cuvenita rectificare: Numărul de 3000 de familii bap-tiste aparținătoare la 30 de sate românești este extraordinar de exagerat, căci propriu zis, populația totală a acestor sate abia cu puțin trece de 5.600 familii aproximativ. A concluda că mai bine de jumătate din populația comunelor în chestie era deja bap-tistă, este o încercare temerară, hazardată și riscantă. O utopie și o absurditate. O denaturare tendențioasă a adevărului. *Adevărul e însă altul: Ungurii, prin bap-tiștii porniți deja pe panta maghiarizării, prin aceste „coade de topor“, ca să utilizăm termenul consacrat, voiau să desnaționalizeze și maghiarizeze indirect și pe Românii ortodocși, așa de strâns legați de conducătorii lor firești: preoții.* De aici poate și disprețul sectarilor față de preoți, dispreț ce poate fi o reminiscență a mentalității sectare antebelice. Aversiunea sectarilor față de preoți nu este de altfel decât consecința „preoției generale“, preconizată de protestantism. În Ardeal la aceasta se mai adaugă și disprețul citat mai sus.

Azi ne găsim în al cincisprezecelea an de când monarhia austro-ungară s'a prăbușit sub propriile sale păcate. Scopul, cu care s'au introdus sectele, pierde mereu din vigoarea sa. Sectarii par a observa și ei aceasta și totuși persistă în această greșală. Pentru sufletul românesc, să se știe, acești rătăciți nu mai contează. Reaua lor credință față de Statul român o vădește refuzul depunerii jurământului, mai ales în fața autorităților militare. Se cunosc nespuse de multe cazuri, când advenșiștii au refuzat prestarea jurământului. Cum vor apăra pământul udat cu sângele celor 800.000 eroi și cu lacrimile părinților, soțiilor, fraților, surorilor și copiilor lor? Ce face un sectar când se va afla pe front? Va lupta? Mă în-

doiesc. Va face ca și baptistul de care vorbisem mai sus? Poate că da. De sigur că da. Poate frica să nu fie prins ca dezertor îl va împiedeca de a comite acest gest opus cu totul eroismului. Vor fi și între ei cari își dau seama de ce însemnează iubire de neam și țară, supunere față de monarchie, dar f. puțini. Onoare lor! Prin aceasta însă încetează de a mai fi buni sectari. Ce durere!

Pe lângă faptul că sectarii sunt antinaționali, ei mai sunt și antidinastici. La un congres, pe care Uniunea baptistă internațională l-a ținut la Toronto (Canada). Uniunea baptistă română (nu națională) a fost reprezentată prin Socaciu, președintele acestei Uniuni, dacă nu mă'nșel.

Dornică de a afla știri referitoare la România și exprințul Carol, se prezintă lui Socaciu o domnișoară, reporteră la un mare cotidian. Intrebat fiind, Socaciu răspunde: „Țara noastră poate fi și fără Carol”. Comentăriile sunt de prisos. Totul se explică prin sine însuși.

Pericolul sectelor pentru statul nostru național-creștin, dacă ne gândim la faptul că multe din ele (mileniștii, stundiștii, duhoborții) propagă cu multă abilitate comunismul cu diferitele sale nuanțe (anarhism, socialism, bolșevism etc.) și că au de instrument Internaționala III-a, care face o intensă propagandă, este și mai evident. Prin negarea proprietății particulare și intronarea celei colective, prin declararea unui războiu social între clasele sociale pe tema acestei proprietăți, comunismul merge alături de francmasoneria iudaică și duce direct la mondialism și internaționalizare. Cât de îndreptățită ar fi — după comuniști — proprietatea colectivă, reiese clar din spusa lui Proudhon: La propriété, c'est le vol. E vorba de proprietatea particulară. Mondialism însemnează însă abolirea sentimentului național și contopirea lui într'un unic sentiment de natură universală, internațională. Cu ocazia împlinirii unui an de viață în ziaristica românească, „Calendarul”, prin articolul de fond al directorului său, d-l Nichifor Crainic, trasează un crez de tot succint, care se rezumă în următoarele 3 puncte:

1. O Românie monarhică,
2. „ „ creștină,
3. „ „ a Românilor.

Aceste 3 puncte ar trebui să formeze și să fie singura călăuză a fiecărui bun Român. Să nu uităm deci: Sectarismul nu ne va apăra într'un viitor apropiat. El este antidinastic și antinațional. El însemnează comunism deghizat, care duce la abolirea sentimentului

național, proclamând alături de francmasonerie o înfrățire universală într'o unică societate ideală, dar utopică.

LUPȘA GHEORGHE, stud. teol.
Diecl, jud. Arad.

Maica Domnului acoperemântul femeilor

În Cana Galeleii s'a făcut nuntă și era mama lui Isus acolo și au fost chemați și Isus și învățăcelii lui la nuntă. Natura strălucit de frumoasă a orientului parecă înbrăcase cu această ocaziune haina cea mai pompoasă. Sufletele mirilor și ale nuntașilor se desfătau într'o bucurie fără seamă de fericitoare. Orice supărare, orice greș lua proporțiile unei nenorociri mari, fiindcă sufletele de aici uitaseră orice neajuns pământesc și planau sus de tot în bună simțire. Și totuși lucru neașteptat s'a întâmplat. Dl nostru Isus Hristos, ca să cerce inimile, a lăsat să între într'ânsele umbra durerii; vinul, care simboliza veselia trupească și sufletească, s'a sfârșit pe un timp scurt.

Era lipsă de puțină umbră ca apoi cu atât mai vărtos să lumineze iubirea de mamă a Domnului.

Maica Domnului a rugat în aceste clipe pe scumpul ei fiu să curme întristarea nuntașilor, arătându-și pentru vecie rolul ei de mijlocitoare de câteori ni se întâmplă și nouă să ni se întrerupă lanțul fericirii. Și nouă ne va spune ce a spus slugilor din Cana: „orice va zice vouă să faceți”, ca apoi și noi să ne mirăm, ca nunul de demult, de vinul cel bun pe care-l turna în paharul vieții noastre. Care suflet omenesc, dar care suflet de femeie, mai ales, poate spune că nu i-s'a întâmplat în viață neplăcerea ca din seninul cel mai curat să-l vină furtuna cea mai îngrozitoare, din dulceața cea mai curată amărăciunea cea mai grea?

Sigur, că nici un suflet de femeie nu va nega adesele schimbări repezi în viață, dar va afirma că nu și-a adus aminte în primele momente că ajutorul ei cel mai grabnic nu poate să fie decât dela Maica Domnului.

Maicel Domnului, mijlocitoare veșnice pe lângă Fiul ei și nădejdeli neschimbate trebuie să se adreseze fiecare femeie când viața ei este întunecată de vre-un necaz.

Maica Domnului, în iubirea ei desăvârșită, un singur lucru cere dela femeie: „orice va zice vouă să faceți”. Oh, dar aceasta e greu de tot, fiindcă vor fi poruncile Domnului frumoase și

înțelepte și folositoare, dar dânsule n'au nici un farmec, nici o dulceață, cugetă surorile femeii. Și ce greu e să îndeplinești o singură poruncă, nu pe toate, când dânsa e așa de grea, așa de țepoasă, așa de amară.

Și totuși adevărul nu este acesta de care se leagă atâtea femei.

Poruncile Domnului vor fi aspre și scortoase la aparență, dar la miez sunt foarte dulci și chiar foarte aproplate de sufletul femeii.

În fond, poruncile Domnului cer dela o femeie aceste trei giuvaiere: credință, iubire și nădejde. Când vorbim de credință mai de multeori înțelegem o mărturisire cu buzele, dar credința nu este o teorie mărturisită, ci o stare de suflet, o încredere desăvârșită, că tatăl cel ceresc este alături de tine în orice clipă, și în lucrurile cele mai mari și în lucrurile cele mai mici. Pasărea, care într'un moment ar șovăi că poate zbura cu aripile pe cari i le-a dat Dumnezeu, rămâne pe pământ și pierde viața. Credința este aripa femeii, cu care se poate ridica și dacă șovăește în puterea acestei aripi atunci dânsa nu se poate ridica niciodată.

Ar însemna să nu fim oameni, dacă am afirma, că ridicându-te prin credință din obezile gândurilor de toate zilele, nu simți nici un farmec, nici o dulceață.

Mama prin credința ei neșovăitoare dă un suflet zdravăn copiilor și asta nu o mai putem spune, că mama care își vede copil ei ridicându-se nu ar simți nici o plăcere.

Dar iubirea nu are farmecul și dulceața sa, care nu se mai poate gusta din nici un alt izvor?

De câte ori citim istorisirii despre animalele sălbatice, cari trebuie să ne pună pe gânduri.

Tigroalca, leoaica sunt ce ne putem închipui mai florător și totuși când sunt năpădite de iubirea de mamă iau atitudini atât de blânde și gingașe de parcă uiți că sunt fiare. Dacă slabul strop de iubire pe care l-a sădit Dumnezeu în aceste fiare se manifestă așa de frumos, trebuie să ne întrebăm, ce minuni ar trebui să facă iubirea cultivată în inimile duloase de mamă.

Ați văzut ființă mai fericită decât mama, când dânsa veghează, stăpânită de iubire, săptămâni de-a rândul la căpătâiul copilului bolnav și în fine copilul se însănătoșește și se face iarăși roșu la față ca un bujor.

Dar oriunde va duce femeia iubirea ei curată, nu numai la căpătâiul copilului, seceră roade pline de bucurie și dulceață. Cine crede că româncă noastră când dă de pomană imită

sec pe strămoașele sale, se înșeală. În fiecare act de ajutor româncă are o tresărire de suflet. Numai aceea femeie n'a simțit farmec și dulceață în viața ei, care a rămas butuc neflorit, necunoscând faptele îndurării.

Nu de mult istorisea un inginer străin, căruia îi mersese foarte bine în Rusia, că și dacă ar fi câștigat munți de aur n'ar fi putut rămâne acolo unde a fost degradat la rolul de animal, care n'avea voie să între într'o biserică și să lege o nădejde de rugăciunile lui.

Trebule să trăești într'un mediu prost, care ia în batjocură nădejdea creștină, ca să înțelegi toată grozăvenia unui suflet de om și creștin care nu-și poate ușura și mângăia viața cu nădejdea în Dumnezeu.

Pentru femela care nu mai poate nutri în sufletul ei nici o nădejde, dar mai ales nădejdea creștină, viața trebuie să fie un iad, o galopare fără nici un senz din o zi în alta. Dacă n'ați văzut țărâncă noastră credincioasă, când șade tăcută pe prispă, gândindu-se la fiecare copil al ei, având pentru fiecare o nădejde frumoasă, sprijinită de rugăciunile ei ferbinți, atunci n'ați văzut chipul cel mai sfânt din lume.

Când l-ați luat femeii speranțele ei frumoase, curate și bune, l-ați prăbușit sufletul în iadul tuturor durerilor. Oh, împlinirea poruncilor Domnului au cel mai mare farmec. Cine nu simte acest farmec să-și plece genunchii zilnic la icoana Maicii Domnului, rugând ca să o mântuiască de boala cea mai groaznică, de uscăciunea sufletescă, care singură e de părerea, că poruncile Domnului sunt aspre și fără folos.

Elena Dr. Cloroianu
protopopeasă.

Congresul tinerimii Soc. Sf. Gheorghe în Leucușești.

Duminecă — 11 lunie a. c. — în cadrele unei marelui serbări s'a ținut congresul tinerimii „Sf. Gheorghe” din tractul Balinț, în parohia Leucușești.

Prin caracterul său, acest congres a întrecut, și ca număr și ca reușită, pe cele din anii trecuți.

Congresul începe încă a. m. prin oficierea Sf. Liturghii în sobor de către P. C. I. Trifu protopop, preoții Biro din Grunl, Lascu din Jupani și P. Mateș din loc. Încă înainte de începerea Sf. Liturghii sosesc congresiștii din Târgoviște și Grunl, a căror coruri bineinstruate dau răspunsurile liturgice, înălțând sufletește pe credincioșii ce în număr mare umplu Biserica. La Priceasnă preotul Biro ține obișnuita predică-

La ora 2 p. m. începe congresul propriu zis, cu oficierea Sf. Vecernii, iar răspunsurile le dă corul din Secaș, condus de Pr. N. Popescu. În sunetele armonioase ale cântărilor, ce întonează troparul Praznicului, mulțimea — din care nici a treia parte n'a încăput în Biserică — trece în curtea Bisericii la locul pregătit, unde începe congresul cu un cuvânt de binevențare de un tânăr din Leucușești, Păr. protopop I. Trifu, prin cuvinte alese arată rostul societății „Sf. Gheorghe”, apoi îndatoririle tinerimii. Apelează și la părinți să fie pilde de bun creștin în fața tinerimii, cari să le urmeze în credință, apoi binecuvintează congresul. Un tânăr din Gruni arată de ce a venit tinerimea din întreg tractul acum la Leucușești. Urmează declamări de către tinerii din cele 14 parohii reprezentate și cântări religioase de către cele 7 coruri prezente, patru de adulți și 3 de școlari. Între timp entuziasmează tinerimea pentru iubirea și cinstita Bisericii și a Neamului din cler Pr. I. Medelean și din mireni Dl. Dr. V. Mircu, vajnic apărător al Bisericii și deputat tractual în adun. eparhială, cari prin cuvântări înălțătoare sfătuiesc tinerimea să urmeze căile bineplăcute lui Dumnezeu și oamenilor. După cântări religioase urmează și naționale, iar la urmă Pr. P. Mateș mulțumește congresiștilor și îndeamnă tinerimea să urmeze sfaturile primite.

După ce tinerimea din Răchita mai execută frumoase jocuri naționale, într'un entuziasm indescriptibil tinerimea părăsește congresul.

Au participat 15 preoți, cam tot atâția domni învățători — cari prin aceste părți sunt buni colaboratori cu preoții — apoi alți intelectuali ai satelor. S'a evaluat numărul celor adunați cam la 2500 persoane. La reușită au contribuit și cele 7 coruri, unul mai bun ca celalalt. Și aici e cazul a aminti de munca D-lor învățători din Cutina, Răchita și Balinț, cari au format din mlădițe tinere adevărate coruri țigerești.

Pr. Petru Mateș
paroh în Leucușești.

Din mizeriile preoției.

(Memoriile unui preot.)

Misiunea preotului, în mijlocul poporului, este sublimă, de drept divin. Conform acestei misiuni, activitatea preotului se ramifică în 3 direcțiuni: el e luminătorul, sfînjitorul și conducătorul poporului. De aceea întregă activitatea preotului tinde numai la asigurarea binelui și fericirii poporului. Cu drept cuvânt, deci, clerul formează biserica învățătoare. Poporul credincios însă e dator să asculte învățătura preotului, să-i urmeze sfaturile și să-i urmeze poruncile; de aceea poporul credincios formează biserica ascultătoare, care

este datoare nu numai a asculta de preot, dar și a-l stima și prețui ca pe părintele său sufletesc.

Durere, însă, că raportul acesta dintre părinte și fiul său sufletesc de multe ori e alterat. Atunci preotul e stânjenit și împedecat în împlinirea misiunii sale și cu durere trebuie să spun, că numai cerbicia și rezistența poporului de cele mai multe ori poartă vina.

Am meditat de multe ori asupra acestei teme, ca să aflu: de ce preoți vrednici de ai noștri și cu purtare bună, stau în proces cu poporul, ceea ce la alte confesiuni obvine mai rar, și am ajuns să desleg enigma. Am constatat că cauza este situația favorabilă, ce le-a creat-o credincioșilor noștri legea bisericească, care le asigură dreptul suveran — pe care nu înțeleg să-l aprecieze după merit — de a-și alege ei preoții. Acest drept, ce derivă din însăși practica Apostolilor, cari tot prin alegere au instituit pe Matia de Apostol, apoi pe cei 7 diaconi, e tot ce poate fi mai ideal; dar cu condițiunea, ca alegerile acestea să fie ca ale Apostolilor, de natură pur spirituală, nelegându-se de ele nici un interes personal sau material.

Acesta este spiritul legii. La noi însă, cel puțin până în timpul nu de mult trecut, s'a abuzat de acest drept sfânt în multe locuri, așa, că s'a neglijat partea spirituală și s'au urmărit interese materială și personale.

Dar alegerile efectuate prin abuzuri nu prezintă urmări așa primejdioase ca acelea, cari se fac cu scopul de a satisface mândria unei sau mai multor persoane marcante, cu poftă de predominare în parohie. Pentru că în cazul când astfel de credincioși și-au ajuns scopul ca să fie ales candidatul lor, ei pretind ca preotul să le fie unealtă, cu care să-și realizeze scopurile egoistice. Iar dacă preotul ține la corectitudine și nu-i satisface, va fi mereu maltratată și perzecat.

Sfânta Scriptură ne spune că: „*Dumnezeu celor mândri le stă împotriva*”. Oare de ce? Explicarea acestui păcat poate fi numai aceasta: *fiindcă provine dela diavolul*. Că toate păcatele, cari provin dela poftele corpului și dela ispitele lumii sunt mai ușoare decât cele ce le căuzează ispitele diavolului. Și diavolul mândriei, pe omul peste care a pus odată stăpânire, nu-l mai scapă din cătușele sale până la moarte, dacă nu luptă pentru descătușare cu mijloacele recomandate de Biserică, cari sunt: mărturisirea sinceră a păcatelor și sf. cuminecătură.

Și dacă Adam și Eva pentru mândrie au pierdut raiul, iar îngerii cei răi au pierdut fericirea cerului, trebuie să urmeze, ca și oamenii, cari în faptele lor sunt conduși de mândrie, dar mai ales, când perzecat pe părintele lor sufletesc, pe preot, care dela naștere până la moarte numai bine le face, petrecându-i cu binecuvântările sale la toate momentele însemnate ale vieții: trebuie să fie pedepsiți de Dumnezeu, precum se va vedea din cele ce urmează.

Ce sunt preoții pentru poporul nostru dovedește

trecutul nostru zbuciumat, despre care mărturisește istoria. Preotul în toată vremea era tovarășul nedespărțit al poporului și la bine, dar mai vârtos la rău. Istoria ne spune că: „*Popa românesc pe lângă slujba bisericească îndeplinea intru toate lucrul obositor al câmpului, ca și credincioșii săi iobagi, de cari îl deosebiau în îmbrăcăminte numai barba lungă și potcapul de culoare albastră, pe care nu-l lua de pe cap nici când se întâlnea cu cei mai de frunte oameni*“. Apoi: „*Preoțimea românească, cu toate ispitele vremii, a fost cel mai însemnat factor moral în biserică și în viața neamului nostru.... Prin îndemnul și sfatul părintesc al preotului a perzistat și s'a întărit neamul nostru în acele virtuți morale, cari până astăzi îl deosebesc de neamurile conlocuitoare*“.)

Preoții luau parte și la războaie, chiar în contra turcilor, în fruntea poporului, voind să îndepărteze primejdia ce-i amenința. Iar cu rugăciunile lor izvorâte din adâncă credință, vindeau pe credincioșii bântuiți de toate boalele trupești și sufletești. „*Mulți jupâni și jupânese săsoaice și calvini chiar au recurs la „molitva“ preotului „valach“, în care în durerile lor amare și nealinate, mai curând vedeau pe slujitorul adevărat credincios al lui Dumnezeu, decât în păstorul lor laic*“**).

(Ve urma)

Adunarea generală a Asociației înv. din jud. Arad.

Asociația înv. din jud. Arad și-a ținut la 3 Iulie crt., adunarea generală, în sala mare a primăriei orașului Arad. Programul acestei adunări a fost din două sedințe, înainte și după masă.

Sedința înainte de masă a decurs în mod demn de o Asoc. înv. și vrednică de toată lauda, ședința după masă însă nu s'a ridicat la acel nivel de discuție ca înainte de masă.

După rapoartele comisiunilor s'a trecut la propuneri, dintre cari amintesc numai două: 1. Un învățor a propus: a) să se ceară Ministerului, ca învățorii să fie forțați a demisiona dintr'un post, pe care să-l ocupe învățătorii fără posturi; b) edificiile fostei școli confesionale să treacă în posesiunea statului. 2. Un alt învățor a întregit aceasta propunere cu aceea: ca nu numai edificiile fostei școli confesionale, ci și întreaga avere a bisericilor să treacă în posesiunea statului. Adunarea a admis aceste propuneri.

Noi știm că învățătorii-preoți ocupă în locul prim

postul de învățor, unde toți au câte 15—25 ani de serviciu, având fiecare din partea Ministerului o autorizație specială pentru postul al doilea, iar dacă toți vor fi constrânși să abdică de unul din posturi, în tot cazul nu vor abdice de cel înv., ci de cel dela parohie.

În ce privește chestia materială, Biserica, ca instituție sacră și mamă a neamului românesc, va ști să-și apere interesele.

Că sunt mulți înv. fără posturi e de regretat și soarta lor de compătimit, dar nu învățorii sunt cauza. Asociația înv. și cu deosebire Asociația generală, dacă-i stă în putință, cece dubitez, să caute alte mijloace ca să le asigure înv. șomerii posturi, nu să pretindă fără timp postul unuia și a altuia.

Petre Clorgradi
înv.-preot

INFORMAȚIUNI.

PERSONALE. *P. Sf. Sa Episcopul Grigorie a sosit acasă sănătos Marți în 1 August a. c., venind dela Marienbad. Miercuri în 2 August P. Sf. Sa a condus ședința secției economice, iar Joi în 3 August ședința secției bisericești, rezolvind o mulțime de chestiuni curente.*

Joi în 3 Aug. P. Sf. Sa a hirotonit întru diacon, iar Vineri în 4 a hirotonit întru presbiter pe administratorul parohial Ioan Șișu pentru parohia Iersnic.

Vineri seara P. Sf. Sa a plecat la Borsec, de unde va reveni în 20 August.

Licitație minuendă.

Parohia Lunga (Constanța), gara Comloșul-Bănățean, publică licitație verbală, pe ziua de 13 August 1933, ora 13, care se va ține la Casa Corului, pentru darea în întreprindere a edificării bisericii, după planul și devizul, cari se pot vedea la Oficiul parohial.

Pr. Mitrofan Banciu
paroh, cond. of. parohial.

*) Ștefan Meș: Istoria Bisericii, p. 341 și 361.

**) Idem p. 360.

Citiți

«Biserica și Școala»

Parohii vacante.

Conform rezoluției Vener. Consiliu Eparhial Nr. 4988/1933 pentru îndeplinirea parohiei vacante din comuna Sfânta Ana, protopopiatul Șiriei, se publică concurs din oficiu cu termen de 30 de zile dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala”.

Condițiile concursului sunt cele stabilite în ședința Consiliului parohial din Sfânta Ana dela 14 Februarie 1926 aprobate de Consiliul eparhial sub Nr. 240/1926 și anume:

1. Una sesiune parohială completă, dată prin Legea Agrară.
2. Răscumpărarea birului preotesc Lei 1000 — una mie lei.
3. Stolele legale.
4. Intregirea dotației preotești dela Stat.

Alesul este obligat a achita regulat toate impozitele după beneficiu, a predica regulat și a catehiza în școlile din comună unde va fi ordonat de superioritatea sa bisericească.

Parohia este de clasa I (primă). Dela concurenți se cere calificare pentru parohii de clasa primă.

Cererile de concurs însoțite cu actele justificative, adresate Consiliului parohial ort. rom. din Sfânta Ana, se va înainta oficiului protopopesc ort. rom. din Șiria, jud. Arad, în termenul concursual; iar reflectanții — pe lângă stricta observare a dispozițiilor §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii, — se vor prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în sf. biserică din Sfânta Ana, ca să-și arate dexteritatea în cele rituale și oratoric.

Șiria, 22 Iulie 1933.

ss. *Aurel Adamovici*
protopop.

1—3

Conform rezoluției Ven. Consiliu eparhial No. 4975 | 933, pentru îndeplinirea parohiei I vacante din comuna Nadăș protopopiatul Șiriei se publică concurs cu termen de 30 zile.

Venitele acestel parohii sunt:

1. Uzufuctul unei sesiuni parohiale în estensivitatea ei de astăzi și anume 32 jughere cadastrale parte pământ arabil parte fânaț cu dreptul cuvent de pădure și pășune.
2. Casă parohială în natură cu intravilan.
3. Stolele legale.
4. Birul preotesc conform coalei B. care se ia în concurs din oficiu.

Se observă că pentru anul bugetar 1933—1934 parohia e scoasă din bugetul statului aflându-se vacantă la finea anului bugetar 1932—1933.

Parohia e de cl. I. (primă).

Alesul va avea să catehizeze în școala primară de stat fără altă remunerațiune și să achite toate impozitele după întreg beneficiul dela parohie.

Cererile de concurs însoțite cu certificatele justificative adresate consiliului par. ort. rom. din Nadăș, protopopiatul Șiriei, se vor înainta Of. protopopesc ort. rom. din Șiria; iar reflectanții cu stricta observare a §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii se vor prezenta în sf. Biserică din Nadăș spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratoric.

Nadăș, din ședința Consiliului parohial dela 20 Iulie 1933.

În înțelegere cu *Aurel Adamovici*, protopop.

1—3

În baza rezoluției Ven. Consiliu Eparhial nr. 4634 1933, pentru îndeplinirea parohiei vacante din Firiteaz, protopopiatul Vinga, se publică concurs cu termen de treizeci zile dela prima apariție în Biserica și Școala.

Venitele acestei parohii sunt:

1. Sesiunea parohială în estensivitatea actuală.
2. Birul parohial răscumpărat în 16. jugh. de pământ.
3. Casă parohială.
4. Stolele legale.
5. Intregirea dotației dela Stat, pentru care parohia nu garantează.

Din veniturile parohiale jumătate îi compete vâd. preotese până la data de 9 Iunie 1934.

Alesul va predica regulat; elevii școlii primare din loc îl va catehiza fără nici o remunerație din partea parohiei și va achita toate impozitele după beneficiul său.

Parohia este de clasa I. (primă).

Recursele ajustate cu documentele necesare și adresate Consiliului parohial ort. rom. din Firiteaz, se vor prezenta Oficiului protopopesc ort. român din Vinga, iar reflectanții se vor prezenta — observând dispozițiile §-ului 33. din Regulamentul pentru parohii — în sf. biserică în Firiteaz, pentru a ofici și cuvânta.

Firiteaz din ședința Consiliului parohial ținută la 29 Iunie 1933.

Consiliul parohial.

În înțelegere cu: *Sava Tr. Seculin* protopop.

3—3

În baza rezoluțiunii Ven. Cons. Eparhial Nr. 4426/1933. Se publică concurs pentru alegerea de preot la parohia vacantă de *cl a III-a din Topla*.

Venite:

- a) Una sesiune parohială și intravilanul parohial.
- b) Stolele legale.
- c) Parohia în anul financiar curent nu este bugetară.
- d) Casă parohială nu este, de locuință se va îngriji preotul.
- e) Preotul va catehiza la școala primară, fără altă remunerație și va plăti impozitele după beneficiul preotesc.

Recurenții, cu încuviințarea protopopului, se vor prezenta în sf. biserică pentru a face cunoștința credincioșilor.

Cererile adresate Consiliului parohial din Topla se vor înainta oficiului protopopesc din Bircșiș.

Consiliul Parohial.

În înțelegere cu: *Tralan Cibean*, protopop.

3—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din comuna Miniș, protopopiatul Arad, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în organul „Biserica și Școala”.

Venitele parohiei sunt.

1. Una sesiune parohială, și anume: 25 jugăre cad. 800 st. □ în pustă Utveniș iar 6 jugh. cad. 800 st. □ în Miniș.
2. 2 cânepiște și 8 drepturi de pădure și Islaz
3. Până la renovarea casei parohiale, Consiliul parohial, va închiria casă corespunzătoare pentru locuința, preotului ales.
4. Bir parohial câte 5 lei dela credincioșii, cari

Tiparul Tipografiei Diecezane Arad.

au numai casă, iar dela cei cu casă și cu pământ câte 10 lei anual, pe care-l va încasa dela credincioșii epitropia parohială și-l va preda preotului.

5. Salariul dela Stat.

6. Stolele legale.

Preotul ales, va suporta toate impozitele, după beneficiile sale parohiale, va catehiza elevii școlii primare și va predica regulat în sf. biserică.

Parohia este de clasa a doua.

Concurenții sunt poștii după prealabila înștiințare a protopopului a se prezenta în termenul concursului în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în oratoric și celea rituale.

Rugărilor de concurs ajustate cu documentele regulăntare și adresate Consiliului parohial ort. rom. din Miniș se vor înainta Prea Onoratului Oficiu protopopesc ort. rom. din Arad, în termenul concursual.

Consiliul parohial ort. rom. din Miniș.

În înțelegere cu *Tralan Vașlanu* protopop.

3—3

În baza rezoluțiunii Ven. Consiliu Eparhial Nr. 4632/1933, pentru îndeplinirea parohiei vacante din Călăcea, protopopiatul Vinga, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Venitele acestei parohii sunt:

1. Sesiia parohială.

2. Casa parohială.

3. Birul parohial.

4. Stolele legale.

5. Întregrea dotației dela Stat, pentru care parohia nu garantează.

Din venitele parohiale jumătate îl compete v. d. preotese până la data de 7 Iunie 1934.

Alesul va predica regulat; va catehiza elevii școlii primare din loc fără nici o remunerație din partea parohiei și va achita toate impozitele după beneficiul său

Parohia este de clasa I (— primă —)

Recursele ajustate cu documentele necesare și adresate Consiliului parohial ort. rom. din Călăcea, se vor prezenta Oficiului protopopesc ort. român din Vinga, iar reflectanții se vor prezenta — observând dispozițiile §-ului 33, din Regulamentul pentru parohii — în sf. biserică din Călăcea pentru a arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice.

Călăcea, la 25 Iunie 1933.

3—3

Consiliul parohial,

În înțelegere cu: *Sava Tr. Seculin* protopop

Red. responsabil: **Protopop SIMION STANA**